QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 14 ta’ Mejju 2001

Numru 9

~itazzjoni 2663/1997

Avukat Dr Kevin F. Dingli fil-kwalità tieg]u b]ala mandatarju spe`jali tas-so`jetà estera *Ceramica Eos s.r.l.* [à SIMCA s.r.l.

versus

General Commercial and Industrial Enterprises Ltd

F’din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da titlob il-]las ta’ daqskemm jiswew f’liri ta’ Malta wie]ed u erbg]in miljun, mitejn u sebat elef,]ames mija u]amsa u tmenin liri taljani (LIT 41,207,585), prezz ta’ merkanzija mibjug]a u kunsinjata lill-konvenuta, bl-img]ax u l-ispejje\, fosthom dawk ta’ ittra legali tas-16 ta’ Lulju 1997 u ta’ ittra uffi`jali tat-3 ta’ Settembru 1997.

Is-so`jetà attri`i kienet talbet ukoll li l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig], i\da l-qorti, b'dikriet mog]ti fit-23 ta' Jannar 1998[1], kienet ordnat li l-kaw\a timxi bil-pro`edura normali, u s-so`jetà konvenuta ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. is-so`jetà attri`i kienet taf li l-konvenuta kienet biss intermedjarja fil-bejg] tal-merkanzija mill-attri`i lil so`jetà o]ra maltija, *Bathroom Styles Ltd*, tal-Mosta, u g]alhekk il-konvenuta ma g]andhiex twie[eb g]at-talba ta' l-attri`i, u g]andha tissejja] fil-kaw\a s-so`jetà *Bathroom Styles Ltd*; u

2. il-merkanzija mibjug]a mill-attri`i lill-konvenuta f'isem *Bathroom Styles Ltd* kienet difettu\a u ma kinitx tal-kwalità miftiehma, u g]adha ma]\una g]and din ta' l-a]]ar. Fil-fatt kienu saru diskussjonijiet ma' l-attri`i biex din tie]u l-merkanzija lura, kien intla]aq ftehim i\da ma se]]x g]ax il-partijiet ma qablux dwar l-ispejje\.

It-talba mag]mula fl-ewwel e``ezzjoni g]as-sej]a ta' terza persuna fil-kaw\a kienet mi`]uda fis-26 ta' Frar 1998[2].

L-ewwel kwistjoni li rridu nqisu hija dik dwar jekk il-konvenuta hijiex kontradittri`i le[ittima f'din il-kaw\a; il-konvenuta qieg]da tg]id illi ma kinitx hi li xtrat ming]and l-attri`i l-merkanzija li qieg]da tintalab il-]las tag]ha g]ax hi kienet dehret mhux f'isimha i\da f'isem terzi.

Fl-*affidavit* tieg]u ma]luf fl-4 ta' Settembru 1998[3], Philip Tabone, direttur tas-so`jetà konvenuta, qal li s-so`jetà hija a[ent tal-kummer` (*commission agent*). L-art. 70 tal-Kodi`i tal-Kummer` ifisser x'inhu a[ent tal-kummer`:

> **70.** Hu a[ent tal-kummer` dak li hu inkarigat fil-fiss u persunalment minn ditta wa]da jew i\jed ta' barra sabiex imexxilhom l-affarijiet tag]hom f'Malta u jibg]atilhom l-ordnijiet g]all-a``ettazzjoni.

---

1 *Fol.* 24.

2 *Foll.* 30 *et seq.*

3 *Fol.* 33 *et seqq.*

Dan ifisser li, jekk fil-ka\ tallum is-so`jetà konvenuta tassew dehret b]ala a[ent tal-kummer`, kellha tidher b]ala a[ent tad-ditta barranija, *i.e.* tas-so`jetà attri`i, u mhux ta' *Bathroom Styles Ltd*, li hija ditta lokali. Fil-fatt, i\da, jidher li s-so`jetà konvenuta ma kinitx tqis ru]ha b]ala a[ent ma]tur mis-so`jetà barranija biex tibg]atilha ordnijiet g]all-a``ettazzjoni, i\da kienet tqis illi kienet qieg]da taqdi lill-klijent tag]ha s-so`jetà *Bathroom Styles Ltd*; fil-fatt, Philip Tabone, fl-istess *affidavit* kompla jg]id hekk:

> Fil-ka\ in e\ami fil-fatt is-so`jetà *Bathroom Styles Ltd* ... ... kienet talbitni biex nimportalha x-xog]ol li huwa meritu tal-kaw\a fuq ismi. ... ... Jien in]oss li avolja xog]li huwa ta' *commission agent*, jekk il-klijent tieg]i jitlobni sabiex nimporta l-materjal fuq ismi, jien dejjem tajtu dan is-servizz u importajt il-materjal fuq ismi — dejjem g]an-nom tieg]u.[4]

Dan juri li, aktar milli jqis is-so`jetà konvenuta b]ala a[ent tal-kummer` tas-so`jetà attri`i, ix-xhud kien qed iqis li *Bathroom Styles Ltd* kienet klijent tieg]u.

G]andu jing]ad ukoll i\da illi s-so`jetà attri`i kienet tqis lill-konvenuta b]ala "*manufacturers' representatives*", *i.e.* a[ent tas-so`jetà attri`i stess, kif turi l-ittra mibg]uta lill-konvenuta fis-7 ta' Marzu 1994[5]. Jidher g]alhekk li kien hemm xi ftit ta' konfu\joni mill-partijiet dwar ir-rwol rispettiv tag]hom, u r-relazzjoni ta' bejniethom g]andha tkun definita mill-fatti partikolari tal-ka\ aktar milli b'referenza g]al forom astratti.

Dan ifisser li s-so`jetà konvenuta g]andha turi li, sa mill-bidu, meta sar il-ftehim g]al din il-kunsinna u mhux xi \mien wara, kienet uriet `ar lill-attri`i li kienet qieg]da tidher f'isem]addie]or, g]ax inkella g]andha titqies li kienet qieg]da tidher u tixtri f'isimha stess, g]alkemm bil-]sieb li wara ter[a' tbig] lil terzi, billi n-negozju kien wie]ed bejn negozjanti.

---

4 *Fol.* 33.

5 *Fol.* 39.

Il-mistoqsija li g]aliha rridu nsibu twe[iba mela hija din: is-so`jetà attri`i kienet taf meta ftiehmet mal-konvenuta dwar il-bejg] tal-merkanzija li l-konvenuta kienet qieg]da tidher mhux f'isimha i\da f'isem]addie]or?

F'dan il-kuntest, huwa minnu li, kif xehed Philip Tabone fl-*affidavit* tieg]u, fis-silta mi[juba fuq, l-ordni saret fuq isem il-konvenuta, u l-*invoices*]ar[u fuq isem il-konvenuta, li, meta waslulha dawn l-*invoices*, ma g]arrfitx lill-attri`i li kienet ]ar[ithom ]a\in fuq isimha g]ax kellha to]ro[hom fuq isem terzi. Dan ma jfissirx, i\da, li l-attri`i ma kinitx taf li l-ordnijiet kienu qeg]din isiru f'isem *Bathroom Styles Ltd*. Dan jo]ro[`ar mill-ittra li l-attri`i bag]tet lis-so`jetà *Bathroom Styles Ltd* fl-10 ta' Lulju 1992[6] u o]ra li bag]tet lill-konvenuta, indirizzata b]ala *manufacturers' representatives*, fis-7 ta' Marzu 1994[7]. Fl-ewwel ittra, dik lil *Bathroom Styles Ltd*, l-attri`i qalet illi:

> Daremo la Serie Segesta in esclusiva solamente alla sua ditta; quindi da parte ns/abbiamo deciso quello che già avevamo confermato nel corso della sua visita, e cioè che la Serie Segesta sarà data a Lei e non ad altri.
>
> Pertanto, restiamo in attesa di ricevere cortese ed immediata conferma dell'ordine onde predisporre la spedizione.

L-attri`i re[g]et tenniet li kienet tbig] biss lil *Bathroom Styles Ltd* meta fl-ittra lill-konvenuta l-attri`i qalet hekk:

> ... ... siamo a confermare quanto già a suo tempo comunicato, e cioè che per la Serie Riace e Serie Segesta sono in esclusiva alla ditta *Bathroom Styles*;
>
> Certi che quanto sopra sia presa in considerazione e in attesa di ricevere quanto prima nuovi ordini della ditta *Bathroom Styles*, siamo a comunicare e confermare che anche la nuova serie presentata a Bologna sarà in esclusiva alla *Bathroom Styles*.

L-*invoices* li tag]hom intalab il-]las saru fit-12 ta' Jannar 1994[8], fid-9 ta' Lulju 1994[9], u fl-10 ta' Di`embru 1994[10]. G]alkemm dawn l-*invoices* in]ar[u fuq il-

[6] *Fol.* 38.

[7] *Fol.* 39.

[8] *Fol.* 6.

[9] *Foll.* 7 *et seq.*

konvenuta, l-attri`i kienet taf, g]ax ma tistax titqies li hi stess riedet tonqos mill-obbligazzjoni ta' esklu\ività favur *Bathroom Styles Ltd*, li kienet qieg]da tbig] lil *Bathroom Styles Ltd*, u li l-konvenuta kienet biss intermedjarja bejniethom.

Dr Marco Brinelli, diri[ent tas-so`jetà attri`i, stqarr, meta xehed fid-19 ta' Novembru 1998[11], illi "all'inizio il rapporto era con la *Bathroom Styles*", u kien wara li r-relazzjoni saret biss mal-konvenuta. Fil-fatt dan ix-xhud kien ta]t l-impressjoni illi "la *Genco* [is-so`jetà konvenuta] era esclussivista di due prodotti che la *SIMCA* vendeva, che erano serie *Segesta* e la serie *Riace* per il territorio maltese"[12]. L-ittra tas-7 ta' Marzu 1994 lill-konvenuta, i\da, turi bl-aktar mod `ar li din l-impressjoni kienet wa]da \baljata.

Il-qorti g]alhekk tifhem li l-bejg] tal-merkanzija mill-attri`i sar lil terzi, mhux lill-konvenuta, u l-*invoices*]ar[u fuq isem il-konvenuta g]al ra[unijiet amministrattivi biss, g]ax il-konvenuta ma kinitx]lief intermedjarja.

G]al din ir-ra[uni l-kaw\a ma saritx sew kontra s-so`jetà konvenuta, u l-qorti g]alhekk wara li tg]id illi s-so`jetà konvenuta ma hix kontradittri`i le[ittima f'din il-kaw\a te]lisha mill-]arsien tal-[udizzju.

L-ispejje\ tal-kaw\a,]lief dawk li dwarhom [à ng]atat de`i\joni fis-26 ta' Frar 1998 u fit-2 ta' {unju 2000, g]andha t]allashom is-so`jetà attri`i.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef Dep. Re[.

Connie Micallef

---

[10] *Fol.* 9.

[11] *Fol.* 85.

[12] *Fol.* 75.